

Bentham 1748 -1832

«Naturen har satt to suverene herrer til å styre over menneskene: *Lyst og smerte*. De er de alene som peker ut hva vi bør gjøre og som bestemmer hva vi kommer til å gjøre. Til deres trone er på den ene siden standarden for riktig og galt festet, på den annen kjeden av årsaker og virkninger. De styrer oss i alt vi gjør, alt vi sier, i alt vi tenker.»
(Bentham: En innføring i prinsippene for moral og lovgivning s. 3)

«Lyst og frihet fra smerte er altså de *mål* lovgiveren har for øye. Han bør derfor forstå deres *verdi*. Lyst og smerte er de *instrumenter* han har å arbeide med.[...]

Verdien av en lyst eller smerte avhenger av følgende forhold:[...]

- 1) Dens *intensitet*
- 2) Dens *varighet*
- 3) Dens *sikkerhet* eller *usikkerhet*
- 4) Dens *nærhet* eller *fjernhet*
- 5) Dens *fruktbarhet* (sannsynlighet for å bli etterfulgt av fornemmelser av samme art)
- 6) Dens *renhet* (sannsynlighet for ikke å bli etterfulgt av fornemmelser av motsatt art)
- 7) Dens *omfang* (antall personer)»

(Bentham s. 19-20)

«Det har ingen hensikt å snakke om samfunnets interesser om man ikke forstår hva som er individets interesser.» (Bentham s. 4)

Utilitarisme:

1)Vurdere handlingen ut fra dens konsekvenser.

2)Lyst og smerte er målestokk for konsekvensene

3)Alle mennesker teller likt

John Stuart Mill (1806-1873) ytringsfrihet,
individets rettigheter.

«Den lykke som er utilitaristenes standard for hva som er en riktig handling, er ikke bare den handlendes egen lykke, men lykken til alle som er involvert. Når det gjelder egen versus andres lykke, så krever utilitarismen at den handlende er like upartisk som en desinteressert og upartisk tilskuer» (Mill: Utilitarismen, etter Dybvig 317)

«Hvis alle mennesker unntatt ett var av samme mening, og dette ene var av motsatt mening, hadde menneskeheten like liten rett til å kneble dette ene mennesket, som dette ene menneske hadde til å kneble menneskeheten, hvis man hadde makt til det.» (Mill: Om frihet s 41)

«Når det finnes mennesker hvis dømmekraft virkelig fortjener tillit, hvordan er så dette mulig? Fordi han har hatt et åpent sinn for kritikk av sine meninger og sine handlinger. Fordi han har hatt som vane alltid å lytte til det som kunne sies mot ham og forsøke å nyttiggjøre seg det som var berettiget i kritikken og klargjøre for seg selv og andre det som er uberettiget i den.[...]den ufravikelige vane å korrigere og komplettere sin egen oppfatning ved å sammenligne den med andres[...] er det eneste solide grunnlag som kan rettferdiggjøre tillit til ens egen dømmekraft og handlemåte.» (Mill: Om frihet s. 48)